UZNESENIE EURÓPSKEHO (EÚ) 2021/1639

z 29. apríla 2021

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov za rozpočtový rok 2019

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov za rozpočtový rok 2019,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodárske a menové veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0079/2021),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) predstavoval konečný rozpočet Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (ďalej len „orgán“) na rozpočtový rok 2019 sumu 27 138 027,61 EUR, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje zvýšenie o 7,66 %; keďže orgán je financovaný z príspevku Únie (10 083 336 EUR, čo predstavuje 37,16 %) a príspevkov národných orgánov dohľadu členských štátov (17 054 691,61 EUR, čo predstavuje 62,84 %);

B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov za rozpočtový rok 2019 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) vyhlásil, že získal primeranú istotu o tom, že účtovná závierka orgánu je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. s uznaním konštatuje, že vďaka monitorovaniu rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2019 sa podarilo dosiahnuť mieru jeho plnenia vo výške 100 %, podobne ako v roku 2018; ďalej konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola 85,63 %, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje zvýšenie o 0,15 %;

2. berie na vedomie, že podľa správy Dvora audítorov v rozpočtových dokumentoch z roku 2019 nie je podrobne uvedené, ako boli vypočítané príspevky príslušných vnútroštátnych orgánov členských štátov Únie a EZVO, a že odhadovaná výška príspevkov vnútroštátnych orgánov na príspevky na dôchodkové zabezpečenie hradené zamestnávateľom nebola upravená tak, aby zodpovedala skutočnej sume za rok 2019, v dôsledku čoho boli vyplatené prostriedky vyššie, ako sa požadovalo; berie na vedomie odpoveď orgánu, že kľúč financovania, pokiaľ ide o príspevky Únie a príslušných vnútroštátnych orgánov, je stanovený v jeho zakladajúcom nariadení (v článku 62) a vypočítava sa podľa stanoveného váhového koeficientu s tým, že skutočné údaje o dôchodkoch sú známe až v decembri a zostávajúci čas do konca roka nepostačuje na prípravu zmeny rozpočtu na zohľadnenie skutočnej sumy;

3. konštatuje, že podľa správy Dvora audítorov percentuálny podiel príspevkov príslušných vnútroštátnych orgánov a Únie nie je v súlade s príspevkami uhradenými v roku 2017 (Únia: 37,16 % a príslušné vnútroštátne orgány 62,84 %) a prebytok z roku 2017 bol rozdelený v roku 2019 (Únia: 40 % a príslušné vnútroštátne orgány 60 %); berie na vedomie odpoveď orgánu, že v jeho zakladajúcom nariadení sa stanovuje kľúč financovania, na základe ktorého Únia hradí 40 % a príslušné vnútroštátne orgány 60 %; z dôvodu nesprávneho výkladu bol však v rokoch 2017 a 2019 celkový percentuálny podiel prostriedkov vyberaných od vnútroštátnych orgánov vyšší ako podiel Únie; berie na vedomie, že orgán vrátil celý rozpočtový prebytok za rok 2017 Únii a Únia ho vyplatila orgánu späť v roku 2019, pričom uplatnila pôvodný kľúč financovania 40/60; vyzýva orgán, aby zlepšil politiky podávania správ s cieľom predísť výrazným nezrovnalostiam v budúcnosti;

([1]) Ú. v. EÚ C 391, 18.11.2019, s. 29.

Výkonnosť

4. s uspokojením konštatuje, že orgán uplatňuje určité kritériá, napríklad kľúčové ukazovatele výkonnosti, aby posúdil pridanú hodnotu svojej činnosti, ako aj kritériá na zlepšenie rozpočtového riadenia, napríklad priemerný počet respondentov na príslušné verejné konzultácie o otázkach ochrany spotrebiteľa a mieru plnenia rozpočtu vo výške 99 %; s uspokojením konštatuje, že orgán dosiahol svoj cieľ vo všetkých kľúčových ukazovateľoch výkonnosti;

5. berie na vedomie, že 91 % pracovného programu orgánu vrátane 303 rôznych produktov a služieb bolo úspešne dodaných a že u zostávajúcich 9 % sa zaznamenali menšie oneskorenia v dôsledku uprednostňovania iných naliehavejších požiadaviek, závislosti od externých strán a meniacich sa požiadaviek;

6. konštatuje, že orgán nahrádza svoj súčasný elektronický systém riadenia ľudských zdrojov systémom Sysper, ktorý poskytuje Komisia; berie na vedomie, že orgánu to prinesie nižšie náklady a väčší synergický účinok a efektívnosť; berie na vedomie, že oneskorenia súvisiace s rozsahom projektu sa podarilo vyriešiť a podľa predpokladov mal byť dokončený v roku 2020; vyzýva orgán, aby podal orgánu udeľujúcemu absolutórium správu o konkrétnych výsledkoch v tomto smere;

7. konštatuje s uspokojením, že orgán sa aktívne usiluje hľadať možnosti, ako zvyšovať efektivitu a využívať synergický účinok s inými agentúrami, najmä s Európskym orgánom pre bankovníctvo a Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy, a to prostredníctvom Spoločného výboru európskych orgánov dohľadu a spoločným obstarávaním; víta správy o spolupráci orgánu s inými agentúrami v oblastiach súvisiacich s finančnotechnologickými spoločnosťami, inováciami a kybernetickou odolnosťou; dôrazne nabáda orgán, aby sa aktívne usiloval prehlbovať a rozširovať spoluprácu so všetkými agentúrami Únie;

8. nabáda orgán, aby sa usiloval o digitalizáciu svojich služieb s cieľom znížiť byrokraciu;

9. víta úsilie orgánu o koordinovanejší režim dohľadu v rámci európskeho finančného systému; zdôrazňuje jeho úlohu spočívajúcu v zabezpečovaní stabilného, dobre integrovaného, efektívneho a bezpečného finančného trhu; zdôrazňuje význam ochrany spotrebiteľa v Únii presadzovaním spravodlivosti a transparentnosti na trhu s produktmi a finančnými službami a so záujmom očakáva aktuálne informácie o budúcich opatreniach prijatých v tomto smere vrátane reakcií na výzvy digitalizácie hospodárstva a opatrení v oblasti udržateľnosti;

10. víta nové opatrenia orgánu s cieľom zvýšiť ochranu spotrebiteľa vrátane dvojstranných návštev krajín so zameraním na otázky správania, podporu príslušných vnútroštátnych orgánov a rozvoj platforiem spolupráce zameraných na cezhraničné otázky s cieľom riešiť potrebu užšieho dohľadu v niektorých členských štátoch, čím sa rieši zraniteľnosť na poisťovacích trhoch a zabezpečuje ochrana spotrebiteľov pred nekalými praktikami nadnárodných poisťovní;

11. zdôrazňuje povinnosť finančného systému primerane reagovať na výzvy v oblasti finančnej udržateľnosti, Európsku zelenú dohodu a Parížsku dohodu;

12. konštatuje, že úlohy orgánu sa od jeho vzniku postupne rozširujú; poznamenáva, že zvyšovanie rozpočtu by malo byť postupné a kontinuálne v súlade s rozširovaním právomocí; domnieva sa, že budúce úlohy vyplývajúce okrem iného zo stratégie v oblasti digitálnych financií, ako aj úlohy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí si vyžadujú úpravu financovania orgánu;

13. zdôrazňuje, že v určitých prípadoch sa v mandátoch prijatých na úrovni 1 právnych predpisov nezohľadňujú minimálne lehoty potrebné na to, aby orgán mohol vykonať potrebné činnosti na vypracovanie a prijatie opatrení úrovne 2, čo si vyžaduje prerozdelenie zdrojov a spôsobuje oneskorenie pri vykonávaní určitých opatrení;

14. konštatuje, že keďže sa pracovné zaťaženie orgánu čoraz viac mení z regulačnej činnosti na presadzovanie a uplatňovanie práva Únie, rozpočtové a ľudské zdroje orgánu sa musia vnútorne prerozdeliť; poukazuje na to, že prísne zameranie na mandát pridelený zákonodarcom Únie zabezpečí účinnejšie a efektívnejšie využívanie zdrojov; domnieva sa, že treba vynaložiť väčšie úsilie, pokiaľ ide o rozpočet a personálne zabezpečenie a správu a postupy riadenia s cieľom podporiť konvergenciu dohľadu, a tým prispieť k fungovaniu jednotného trhu; zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné prideliť orgánu dostatočné zdroje, aby mohol primerane a efektívne vykonávať pridelené úlohy;

15. je presvedčený, že orgán musí vziať do úvahy nové výzvy v oblasti digitálnych technológií a udržateľnosti; domnieva sa, že súlad s týmito stanovenými cieľmi a ich integrácia do regulačného a dozorného rámca musia byť vždy v súlade s posilnením trhu bez toho, aby sa narušila jeho konkurencieschopnosť a aby sa nadmerne zaťažovali hospodárske subjekty, najmä malé a stredné subjekty; domnieva sa, že na monitorovanie vykonávania týchto cieľov sa musia vyčleniť primerané zdroje;

16. zdôrazňuje, že orgán musí pri vykonávaní svojich činností venovať osobitnú pozornosť zabezpečeniu súladu s právom Únie, dodržiavaniu zásady proporcionality ako hlavnej zásady a dodržiavaniu základných zásad, ktorými sa riadi vnútorný trh;

17. vyzýva orgán, aby zabezpečil riadne prijatie následných opatrení a vykonanie odporúčaní Dvora audítorov;

18. vyzýva orgán, aby sa zaoberal dlhodobými systémovými výzvami vyplývajúcimi z prostredia nízkej reálnej úrokovej sadzby, ktoré sú osobitne dôležité pre financované dôchodkové systémy a pre niektoré produkty životného poistenia a investičné produkty založené na poistení, a takisto aby hľadal možné riešenia na úrovni Únie, ktoré by boli prínosom pre spotrebiteľov/investorov a zabezpečili finančnú stabilitu poskytovateľov služieb;

19. žiada orgán, aby aktívne riešil otázky udržateľnosti a rozmanitosti súkromných dôchodkových systémov v Únii spôsobom, ktorý chráni spotrebiteľov/investorov, ako aj integritu trhu;

Personálna politika

20. konštatuje, že k 31. decembru 2019 bol plán pracovných miest naplnený na 98,26 %, pričom zo 115 dočasných zamestnancov schválených v rámci rozpočtu Únie (112 v roku 2018) bolo vymenovaných 113 dočasných zamestnancov; konštatuje, že okrem toho v roku 2019 v orgáne pôsobilo 36 zmluvných zamestnancov a 17 vyslaných národných expertov;

21. so znepokojením konštatuje, že za rok 2019 bola zaznamenaná nedostatočná rodová rovnováha, pokiaľ ide o vyšších riadiacich pracovníkov (šesť mužov a tri ženy) a členov správnej rady (päť mužov a tri ženy); žiada orgán, aby v budúcnosti zabezpečil rodovú rovnováhu na úrovni vyššieho manažmentu; víta zámer orgánu uverejniť užší zoznam kandidátov na účely vymenovania svojho predsedu, pozostávajúci najmenej z jednej ženy a jedného muža; vyzýva orgán, aby sa pri navrhovaní interných programov na podporu žien a väčšej rozmanitosti svojich zamestnancov inšpiroval iniciatívami Európskej centrálnej banky; víta geografické zastúpenie zamestnancov v rámci orgánu;

22. konštatuje v súvislosti so správou Dvora audítorov z predchádzajúceho roka, že orgán doposiaľ neukončil prechod od regulačných činností k činnostiam dohľadu a že by mal posilniť svoje ľudské zdroje pridelené na úlohy v oblasti dohľadu; berie na vedomie, že orgán plánuje v roku 2021 prideliť 59,75 ekvivalentov plného pracovného času na hlavné úlohy v oblasti dohľadu; vyzýva orgán, aby orgán udeľujúci absolutórium informoval o dosiahnutom pokroku;

23. domnieva sa, že orgán by mal mať určitú flexibilitu, pokiaľ ide o prijímanie zamestnancov a riadenie svojich zdrojov, pretože musí reagovať na naliehavé, presné a technické potreby sektorov, nad ktorými vykonáva dohľad;

24. uznáva, že zloženie rady orgánov dohľadu orgánu je zrejme vhodné na riešenie povinností orgánu v oblasti tvorby pravidiel, ale menej v prípade úloh v oblasti dohľadu; opakovane vyjadruje znepokojenie nad tým, že vnútroštátne orgány dohľadu majú rozhodujúce slovo v hlavnom riadiacom orgáne orgánu, čo znamená, že môžu rozhodovať o rozsahu činnosti orgánu týkajúcej sa preskúmania ich vlastnej účinnosti (partnerské preskúmanie); zdôrazňuje, že nedostatok zdrojov bráni orgánu plniť si povinnosti nezávisle od členských štátov ([2]);

25. zastáva názor, že kombinácia skúseností z verejného a zo súkromného sektora zamestnancov orgánu je preň pozitívna; domnieva sa, že treba preskúmať systémy na podporu prilákania talentov zo súkromného sektora do verejného sektora a naopak, s minimálnymi preventívnymi opatreniami na podporu nezávislosti oboch sektorov; je presvedčený, že na vykonávanie pravidiel v tejto veci by mali dohliadať spoločné orgány Únie a mali by sa zohľadňovať osobitné okolnosti každého prípadu;

Prevencia a riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

26. berie na vedomie opatrenia, ktoré orgán už prijal, ako aj jeho pretrvávajúce úsilie zabezpečiť transparentnosť, prevenciu a riešenie konfliktov záujmov a ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti; berie na vedomie, že orgán zverejňuje na svojom webovom sídle zoznam stretnutí s externými zainteresovanými stranami; konštatuje, že v roku 2019 bol vyšetrovaný jeden prípad konfliktu záujmov; konštatuje, že životopisy a vyhlásenia o záujmoch niektorých členov rady orgánov dohľadu ani členov správnej rady nie sú zverejnené na webovom sídle orgánu; vyzýva orgán, aby zverejnil životopisy a vyhlásenia o záujmoch všetkých členov správnej rady a aby informoval orgán udeľujúci absolutórium o opatreniach prijatých v tejto súvislosti;

27. berie na vedomie pripomienky týkajúce sa problému konfliktov záujmov ako dôsledku javu otáčavých dverí a zdôrazňuje potrebu jednotného prístupu vo všetkých agentúrach; konštatuje, že etické pravidlá orgánu boli revidované a práve ich schvaľuje Komisia; vyzýva orgán, aby vynaložil maximálne úsilie na predchádzanie situáciám tzv. javu otáčavých dverí; vyzýva orgán, aby dôsledne informoval orgán udeľujúci absolutórium o stave žiadosti o schválenie revidovaných etických pravidiel;

28. vyzýva orgán, aby vykonal odporúčania európskej ombudsmanky vo veci 2168/2019/KR, a to v prípade potreby najmä využitím možnosti zakázať svojim vedúcim pracovníkom zastávať určité pozície po skončení ich funkčného obdobia, stanovením kritérií pre možnosť odchodu svojich zamestnancov do súkromného sektora, informovaním uchádzačov o vedúce pozície orgánu o kritériách, keď sa o ne uchádzajú, a zavedením vnútorných postupov na zabezpečenie toho, aby bol bývalému zamestnancovi v prípade, že zmení pôsobisko, okamžite zrušený prístup k dôverným informáciám; ďalej vyzýva orgán, aby zvážil predĺženie 12-mesačného obdobia, počas ktorého sa osoba musí vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, pre vedúcich pracovníkov uvažujúcich o zmene pôsobiska, ktorá by mohla viesť ku konfliktu záujmov po ukončení verejnej služby;

29. vyzýva orgán, aby sa inšpiroval uverejňovaním stanovísk etického výboru Európskej centrálnej banky k prípadom konfliktu záujmov a k plateným pracovným miestam po skončení verejnej služby, aby sa tak zvýšila transparentnosť v súvislosti s potenciálnymi konfliktmi záujmov a platenými pracovnými miestami po skončení verejnej služby;

Vnútorná kontrola

30. poznamenáva, že Útvar Komisie pre vnútorný audit (IAS) vydal audítorskú správu o riadení ľudských zdrojov a etických otázkach, ktorá viedla k šiestim odporúčaniam na zlepšenie a k zavedeniu akčného plánu; konštatuje, že ku koncu roka 2019 ostali nevykonané štyri dôležité odporúčania; naliehavo vyzýva orgán, aby informoval orgán udeľujúci absolutórium o stave vykonávania týchto odporúčaní;

([2]) Pozri osobitnú správu Dvora audítorov: „EIOPA sa vo všetkých svojich činnostiach spolieha do veľkej miery na spoluprácu s PVO [príslušnými vnútroštátnymi orgánmi], nie vždy však dostáva ich plnú podporu. (…) So zreteľom na skutočnosť, že len 20 zamestnancov pracuje na otázkach dohľadu a ďalších sedem na súvisiacich témach, EIOPA čelí skutočnej výzve, pokiaľ ide o vykonávanie širokého súboru komplexných úloh, ktoré sú jeho zodpovednosťou“; https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_29/SR_EIOPA_SK.pdf.

31. berie na vedomie, že IAS začal komplexný audit nástrojov dohľadu v oblasti ochrany spotrebiteľa; poznamenáva, že výsledok tohto auditu a následný akčný plán mali byť k dispozícii do konca roka 2020; vyzýva orgán, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium podal správu o výsledkoch tohto auditu;

32. berie na vedomie, že správna rada orgánu v novembri 2018 prijala nový rámec vnútornej kontroly orgánu, ktorý sa uplatňuje od januára 2019; berie na vedomie, že útvar vnútornej kontroly orgánu vykonal podľa nového rámca vnútornej kontroly prvé ročné hodnotenie celého systému a dospel k záveru, že všetky zložky a zásady sa vykonávajú a fungujú podľa plánu; vyzýva orgán, aby informoval o tom, ako boli pri posudzovaní zohľadnené chyby vo výpočtoch pri určovaní príspevkov príslušných vnútroštátnych orgánov členských štátov Únie a EZVO, a prečo sa tieto chyby neodhalili v zmysle zásad vnútornej kontroly 12 alebo 13;

Ďalšie pripomienky

33. konštatuje, so zreteľom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie, že orgán vydal vo februári 2019 odporúčania týkajúce sa prístupu k cezhraničným činnostiam na základe platných zmlúv po dátume vystúpenia a že orgán naďalej pozorne monitoruje vývoj a dodržiavanie stanovísk a odporúčaní v sektore poisťovníctva;

34. víta úsilie vynaložené na zvýšenie kybernetickej bezpečnosti a ochrany údajov orgánu;

35. víta úsilie orgánu poskytnúť nákladovo efektívne pracovisko šetrné k životnému prostrediu a znížiť a kompenzovať svoje emisie CO_2 v oblasti budov a cestovania;

36. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie z 29. apríla 2021 ([3]) o výkonnosti, finančnom riadení a kontrole agentúr.

([3]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0215.